

ANALIZA MULTILATERALĂ A MĂRCILOR POȘTALE DIN REPUBLICA MOLDOVA

Nicoleta VASILIEV^{1*},
Daniela IFTODI¹

¹Universitatea Tehnică a Moldovei, Facultatea Textile și Poligrafie, Departamentul Design și Tehnologii în Textile și Poligrafie, gr. DTP-191, or. Chișinău, Republica Moldova

*Autorul corespondent: Vasiliev, Nicoleta, nikoleta.vasiliev@gmail.com

Rezumat: Acest articol prezintă o clasificare clară a mărcilor poștale și particularitățile acestora precum: format, compoziție, cromatică, tematică, periodicitate. În acest context a fost implicată metoda benchmarking-ului pentru a identifica abordări estetice originale și noi strategii de comunicare vizuală, care vor atrage atenția consumatorului și vor fi proprii mărcilor poștale.

Cuvinte cheie: filaterie, clasificare, benchmarking, particularități.

Introducere

Respectiva lucrare și-a propus să prezinte o clasificare clară a mărcilor poștale și fixarea particularităților distinctive ale acestora. În acest sens a fost efectuat studiul următoarelor ediții cu privire la producția filatelică a Republicii Moldova: „Catalogul mărcilor poștale ale Republicii Moldova 1991-2001”, „Catalogul mărcilor poștale ale Republicii Moldova 2001-2006”, „Retrospectiva poștal-filatelică”, „Buletin filatelic 2015”. Totodată ne-am propus să stabilim prin intermediul metodei de evaluare benchmarking diversitatea conceptelor grafice ale mărcilor poștale și soluțiile care nu au fost abordate până la moment.

Aspecte teoretice

Conform dicționarului explicativ român *marca poștală* este definită ca mic imprimat emis de stat și care, aplicat sau tipărit pe scrisori, servește drept plată a transportului poștal. În conformitate cu „Legea comunicațiilor poștale” nr. 36 din 17.03.2016 Capitolul 1, Articolul 2, marca poștală este un imprimat de valoare emis și pus în circulație exclusiv sub autoritatea statului, ca atribut al suveranității acestuia, constituind dovada francării corespunzătoare valorii sale intrinsece atunci când este aplicat pe o trimitere poștală în conformitate cu actele Uniunii Poștale Universale.

În contextul istoric, la Chișinău a fost pusă în circulație prima emisiune de mărci poștale a Republicii Moldova în data de 23 iunie 1991. Acestea au fost emise de către Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei” formate din 3 valori: 7 c., 13 c. și 30 c. (kopeici) – corespunzătoare tarifului postal intern pentru o scrisoare simplă, o scrisoare recomandată și, respective, o scrisoare simplă expediată în străinătate.

Cercetările anterioare cu privire la utilitatea mărcilor poștale au scos la iveală nenumărate funcții ale acestora, printre care:

- confirmă suveranitatea statului emitent;
- servesc drept dovadă de achitare a unei anumite sume ce constituie taxa pentru serviciul postal acordat;
- este un mijloc pentru a semnala anumite evenimente din istoria unei țări și de a propaga moștenirea națională;
- este un obiect de colecție care are atât valoare internă, cât și reală, care poate fi diferită de cea declarată de poștă;
- sunt purtători ai publicității;
- reproduc imagini, ce propagă serviciul postal de stat;
- reprezintă administrațiile poștale respective;
- confirmă apartenența la organisme internaționale.

De-a lungul anilor, machetele mărcilor poștale din Republica Moldova au fost realizate de către: Lică Sainciuc (2001), Ivan Pîcev (2001, 2003), Filimon Hămuraru (2002), Vitalie Roșca (2002, 2003, 2004), Vitalie Pogolșa (2002, 2004, prezent), figura 1.

a) Filimon Hămuraru b) Ivan Pîcev c) Lică Sainciuc d) Vitalie Roșca e) Vitalie Pogolșa

Figura 1. Machete ale mărcilor poștale și persoane responsabile de soluționarea estetică a acestora [1-4]

Studiu de caz

Din analiza efectuată, s-a identificat că mărcile poștale sunt realizate, ca format, cu dimensiuni diferite, spre exemplu: 34,00×34,00 mm, 45,00×28,00 mm, 26,41×44,00 mm, etc. Totodată, este necesar de remarcat că, de obicei, aceste produse sunt dantelate dar, sunt și excepții, ca spre exemplu la prima lor emisie, acestea nu erau dantelate și nici gumate.

Începând cu anul 1992, se trece la o altă abordare tehnologică și estetică a lor (prezența dantelei, gumarea, diversificarea tematicilor), figura 2.

a)

b)

Figura 2. Exemple de cărți poștale: a) dantelate; b) nedantelate [2, 3]

În rezultatul studierii minuțioase a multor mărci poștale a fost stabilită o clasificare multilaterală a acestora (figura 3).

Potrivit „Legei comunicațiilor poștale” nr. 36 din 17.03.2016, Capitolul 2, Articolul 6, tematica mărcilor poștale va cuprinde istoria, cultura, știința, natura, principalele evenimente social-politice din țară și din lume [5]. Elaborarea tematicii se efectuează în conformitate cu normele stabilite de Guvern și cu antrenarea experților din diferite domenii de activitate, precum și a reprezentanților organizațiilor neguvernamentale. Utilizând metoda benchmarking-ului (tabelul 1) s-a stabilit ce teme ale designului de mărci poștale nu sunt abordate pentru anumite tipuri.

Este de menționat faptul că Republica Moldova a obținut premiul trei la concursul celor mai frumoase timbre poștale din Europa, organizat de PostEurop. Astfel, timbrul din seria „Europa. Castele”, pus în circulație de Î.S. Poșta Moldova în aprilie 2017, pe a cărei marcă poștală este ilustrat Castel Mimi – un monument de arhitectură de importanță națională din localitatea Bulboacă, raionul Anenii Noi, a obținut bronzul în cadrul concursului european cu genericul „Castelele Europei” (figura 4) [6].

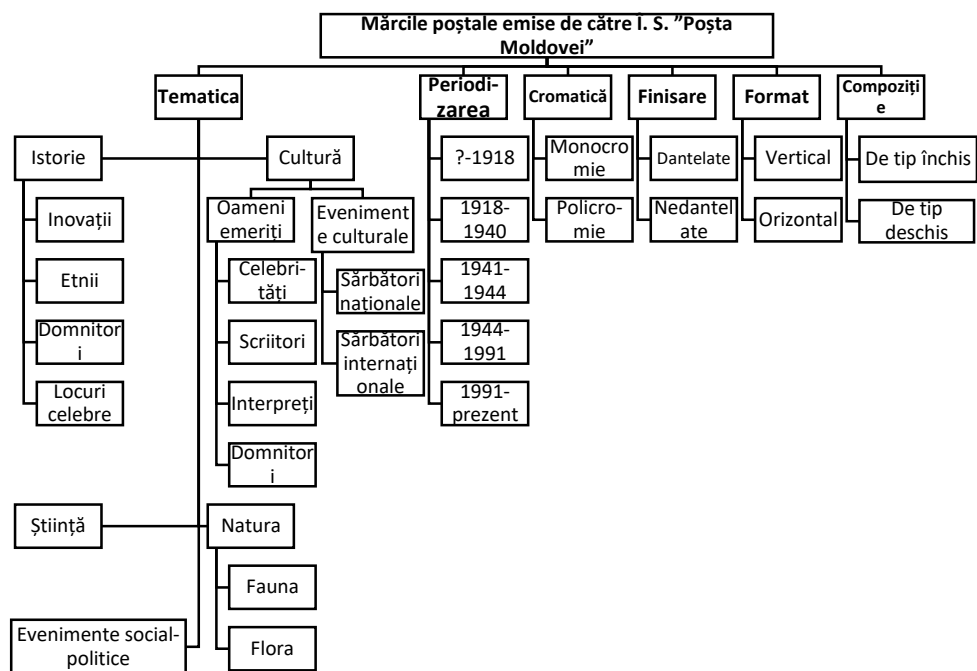

Figura 3. Clasificarea mărcilor poștale

Tabelul 1

Metoda benchmarking-ului în vederea identificării designului timbrului [2-4]

	Cromatică		Tematică				
	monocrome	policrome	cultura	evenimente social-politice	istorie	natura	știința
 15.08.2019		✓				✓	
 15.01.2010		✓	✓				
 12.08.2000		✓	✓		✓		
 23.06.1991		✓		✓	✓		

Figura 4. Marcă poștală cu ilustrația Castel Mimi [6]

Concluzii

Mărcile poștale sunt de importanță națională întrucât acestea reflectă prin ilustrațiile lor istoria și cultura poporului băștinaș, aspecte geografice, specii din flora și fauna plaiului, principalele evenimente social-politice de ordin național și internațional, și le fac cunoscute înafara țării. Diversitatea tematică și estetică a acestora este primordială dat fiind faptul că acestea sunt produse de promovare și răspândire a monumentelor de arhitectură, a personalităților și a altor aspecte tradiționale în întreaga lume și în atenția filateliștilor.

Conducător: Lucia ADASCALIȚA, I.u.

Referințe

1. CIOBANU, C., GODOROZEA, M. *Retrospectivă Poștal-Filatelică*. Chișinău, 2015.
2. *Catalogul mărcilor poștale ale Republicii Moldova 2001 - 2006* al Ministerului Dezvoltării Informaționale Întreprinderea de stat "Poșta Moldovei", Chișinău, 2007.
3. *Catalogul mărcilor poștale ale Republicii Moldova 1991 - 2001* al Ministerului Dezvoltării Informaționale Întreprinderea de stat "Poșta Moldovei", Chișinău, 2001.
4. *Buletin Filatelic 2015* al Întreprinderii de Stat „Poșta Moldovei”, Chișinău, 2015.
5. Legea comunicațiilor poștale nr. 36 din 17.03.2016 [online], [accesat 10.02.2020]. Disponibil:http://www.posta.md/files/Files/Legislatie/Legea_comunica%C5%A3iilor_poștale_nr._36_din_17.03.2016.pdf
6. PREAȘCĂ, D. Republica Moldova a obținut locul trei la concursul celor mai frumoase timbre poștale din Europa [online], [accesat 10.02.2020]. Disponibil: <https://www.moldova.org/republica-moldova-a-obtinut-locul-trei-la-concursul-celor-mai-frumoase-timbre-postale-din-europa/>